

A kurzus kódjai: BBN-ETI-374.03, BBN-FIL-372.07, BMA-FILD-372.07
A kurzus megnevezése: Szisztematikus etika
A kurzus megnevezése angolul: Systematic Ethics
A kurzus időpontja és helye: szerda 10:00-11:30 i/221
A kurzus első foglalkozására szeptember 9-én kerül sor.
A kurzus előadója: Ambrus Gergely
A kurzus előfeltétele(i): -
A jegyszerzés módja(i): gyakorlati jegy a szorgalmi időszakban nyújtott teljesítmény alapján.
Követelmények: 1) jelenlét az órák kétharmadán, aktív órai részvétel, 2) kiselőadás, 3) szemináriumi dolgozat.

A kurzus leírása, tematikája:

1. Bevezetés: normatív etika és metaetika

NORMATÍV ETIKAI ELMÉLET-TÍPUSOK

2-3. Következményetika

háttér: J. S. Mill: A haszonelvűség. In *A szabadságról. A haszonelvűség*. Budapest, Magyar Helikon, 1980. 227–354.

kiselőadás: J. Rawls: Kétfajta szabályfogalom. In Lónyai Mária (vál.) *Tények és értékek*. Budapest, Gondolat, 1981. 364–416.

kiselőadás: M. Sandel: *Mi igazságos és mi nem?* 2. fejr. A legnagyobb boldogság elve. Budapest, Corvina, 2012. 47–75.

4. Kötelességetika

háttér: I. Kant: *Az erkölcsök metafizikájának alapvetése*, Előszó; I-II. szakasz. In *Az erkölcsök metafizikájának alapvetése*. Budapest, Gondolat, 1991. 13–80.

kiselőadás: M. Sandel: *Mi igazságos és mi nem?* 5. fejr. A motiváció a lényeg. Budapest, Corvina, 2012. 126–166.

5. Erényetika

háttér: Arisztotelész: *Nikomakhoszi Ethika*, I-III. könyv (1094a-1119b). Budapest, Magyar Helikon, 1971. 5–84.

kiselőadás: A. MacIntyre: *Az erény nyomában*, XIV. fejezet. Az erények természete. Budapest, Osiris, 1999. 244–273.

kiselőadás: M. Sandel: *Mi igazságos és mi nem?* 8. fejr. Ki mit érdemel meg? Budapest, Corvina, 2012. 216–242.

6. Egzisztencialista etika

kiselőadás: J–P. Sartre: *Existencializmus*. Budapest, Hatágú Síp Alapítvány, 1991.

METAETIKAI PROBLÉMÁK

7-8. Az erkölcsi cselekvés és az erkölcsi ítélet alapja

Etikai intellektualizmus és etikai racionalizmus

kiselőadás: S. Clarke: Értekezés a természetes vallásról. In Márkus György (vál.) *Brit moralisták a XVIII. században*. Budapest, Gondolat, 1977. 13–51.

Etikai anti-intellektualizmus és etikai emotivizmus

kiselőadás: D. Hume: *Értekezés az emberi természetről*, II. könyv, III. rész. 3. szakasz; III. könyv, I. rész. 1 és 2. szakasz. Budapest, Gondolat, 1976. 542–549; 623–649.

9-10. Az erkölcsi kijelentések jelentése: 20. századi metaetikai irányzatok

Intuicionizmus

háttér: G. E. Moore: *Principia Ethica*. 1.fejezet. In Lónyai (vál.). 51–105.

kiselőadás: H. A. Prichard: Hibán alapul-e a morálfilozófia? In Lónyai (vál.). 106–135.

Emotivizmus

kiselőadás: 10. M. Schlick: Az etika kérdései. In Altrichter Ferenc (szerk.) *A Bécsi Kör filozófiája*. Budapest, Gondolat, 1972. 507–533.

kiselőadás: Ch. L. Stevenson: Az etikai kifejezések emotív jelentése. In Lónyai (vál.). 688–705.

11-12. Az erkölcsi felelősség alapja

Felelősség és befolyás

kiselőadás: H. Frankfurt: Az akarat szabadsága és a személy fogalma. In Réz Anna (szerk.) *Vétek és választások. A felelősség elméletei*. Budapest, Gondolat Kiadó, 2013. 23–39.

kiselőadás: J. M. Fischer – M. Ravizza: Erkölcsi felelősség szabadság nélkül. In Réz (szerk.). 58–79.

Felelősség és erkölcsi szerencse

kiselőadás: B. Williams: Morális szerencse. In Réz (szerk.). 335–357.

kiselőadás: Th. Nagel: Morális szerencse. In Réz (szerk.). 357–380.

A szemináriumi dolgozat beadásának határideje: alapszakosoknak 2015. december 2., mesterszakosok 2015. november 25. (Cím: 4512amb@iif.hu vagy gergely.ambrus@gmail.com)

A kurzushoz tartozó kötelező irodalom:

a kiselőadások témaiként megadott szövegek (lásd fent).

Ajánlott irodalom:

A háttérként megadott szövegek (lásd fent).

Továbbá

Lónyai Mária (vál.): *Tények és értékek*. Budapest, Gondolat, 1981.

Alasdair MacIntyre: *Az etika rövid története*. Budapest, Typotex, 2012.

Alasdair MacIntyre: *Az erény nyomában. Erkölcselméleti tanulmány*. Budapest, Osiris. 1998.

Orthmayr Imre: Racionalizmus az etikában. *Világosság* 2003/3–4. 151–170.

Réz Anna (szerk.): *Vétek és választások. A felelősség elméletei*. Budapest, Gondolat, 2013.

Michael Sandel: *Mi igazságos és mi nem?* Budapest, Corvina, 2012.